

Uvod

Učbenik za nadaljevalno stopnjo je nastal za potrebe udeležencev kratkih (40- do 80-urnih) tečajev slovenščine kot drugega/tujega jezika, ki jih organizira Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Uporabljajo ga lahko tudi drugi, vendar pod vodstvom učitelja, saj ni namenjen samoučenju.

Učbenik je torej namenjen udeležencem tečajev, ki:

- so predhodno že usvojili program začetne stopnje na tečajih slovenščine kot drugega/tujega jezika;
- so se slovensko že naučili iz okolja, pa je njihovo znanje precej neurejeno in imajo omejeno besedišče;
- so se sicer že učili slovensko, ampak je od tega preteklo že precej časa;
- so začetniki, govorci katerega od slovanskih jezikov.

Od uporabnikov torej pričakujemo naslednje predznanje:

- poznajo nekaj besedišča slovenskega jezika za osnovno sporazumevanje;
- seznanjeni so z dejstvom, da se v slovenskem jeziku besede pregibajo (okvirno poznajo končnice za spol, sklon, število samostalnika in pridevnika in končnice glagolskega pregibanja);
- znajo se izražati v sedanjiku, pretekliku in prihodnjiku.

Zgradba učnih enot:

- na začetku je uvodna enota (1. enota), namenjena osvežitvi znanja slovenskega jezika, sledi osem enot oz. tematskih sklopov (od 2. do 9. enote);
- v vsaki učni enoti so besedila, namenjena branju in poslušanju (vsa so prirejena iz avtentičnih predlog), ob besedilih so vaje za preverjanje razumevanja, vaje za govorno in pisno sporočanje;
- posebej predstavljeni so t. i. vzorci, kjer s primeri in tabelami izpostavljamo izbrane oblikoslovne strukture, posebej še skladijske vzorce;
- prav tako je posebna stran namenjena besedišču obravnavanega tematskega sklopa, kjer odpiramo možnosti za nadgradnjo besedišča;
- zadnji del vsake enote je namenjen spoznavanju slovenske stvarnosti, predvsem kulture; v ta del je vključena tudi rubrika »Iz knjig ...«, v kateri predstavljamo izbor odlomkov iz najrazličnejših slovenskih književnih besedil;
- ob vsaki enoti je pripravljenih nekaj delovnih listov z raznolikimi vajami, ki jih lahko udeleženci rešujejo na tečaju, kadar je treba izvajati pouk večnivojsko, ali kot domačo nalogo; nekatere vaje so označene z zvezdico, kar pomeni, da so težje - bodisi zaradi težjih slovničnih prvin bodisi zaradi kompleksnejšega besedišča oz. besedila; z zvezdico so označene tudi tiste vaje, za katere ni nabora možnih rešitev;

- lektorju v pomoč so dodani zapisi govornjenih besedil (besedila so sicer posneta na zgoščenki);
- dodanih je nekaj slovničnih preglednic, in sicer vzorci sklanjatev in tabela sklanjatve osebnih zaimkov;
- dodane so rešitve vaj.

V učbeniku je zbrano raznoliko učno gradivo, kar pomeni:

- da lahko lektor poljubno izbira med besedili, vajami, besediščem, delovnimi listi in slovničnimi prvinami, ki jih namerava obravnavati pri pouku (odvisno od dolžine tečaja in stopnje predznanja udeležencev);
- da so besedila in vaje zasnovani tako, da ni nujno predelati vsega, priporočamo pa, da se vsaj slovnico prvih štirih enot obravnava po vrsti;
- da mora lektor pripravljati dodatne dejavnosti, tako da upošteva posebnosti jezikovnega znanja udeležencev svoje skupine.

Učbenik je namenjen kratkim tečajem, torej:

- prinaša kratka in raznolika besedila, tako da jih je možno predelati čim več;
- vsebuje vaje na dveh ravneh (težje vaje so označene z zvezdico), saj so skupine pogosto neuravnotežene glede znanja oz. se v skupinah srečujejo ljudje, ki so predhodno znanje pridobili na različne načine;
- vsebuje veliko informacij, ki jih učeči se verjetno ne bodo sposobni aktivno usvojiti, pač pa bodo po koncu tečaja znali poiskati, kje je kaj predstavljeno;
- namenoma ni izpostavljeno vse, kar posamezno besedilo prinaša – omejili smo se na izbor najpogostejših struktur; če pa lektor ob besedilih naleti na različna vprašanja (npr. v zvezi s posebnostmi sklanjatev, različnimi oblikami zaimkov ipd.), na katera v gradivu ni odgovora, naj udeležence opozori na prilogo s slovničnimi preglednicam oz. naj težave pojasni situaciji primerno.